

Bestemmelser; thi efter at den ærede Ordfører, saavidt jeg forstod det paa Udvalgets Vegne, har tiltraadt dem, antager jeg ikke, at det er nødvendigt. Dermed er jeg da færdig med § 4. — Til § 5 har Udvalget under Numer 8 stillet et Ændringsforslag, der ikke er af væsentlig Betydning. — Under Numer 9 er der stillet et Forslag om, hvorledes man skal gaa frem med Sensyn til folkekirkelige Udgifter, der gaa ud over dem, som Loven i det nuværende Dieblif omfatter, og der skjelne da den ærede Ordfører mellem Udgifter til Oprettelsen af nye Embeder og Udgifter til eller Tilskud til Opsørelsen af nye Kirker. Jeg tror ogsaa, at det kan være ganske rigtigt at gjøre denne Adskillelse og at forbeholde det Første til Lov, medens man indrømmer, at det Sidste kan ske enten ved Lov eller paa Finantsloven; men saa vil jeg henstille, om det ikke vilde være rigtigt at foretage en tilsvarende Ændring ved Sagens 3die Behandling. (Ordføreren: Jo!) Da den ærede Ordfører samtykker dertil, er det mig ikke magtpaaliggende, om Ændringsforslaget nu vedtages eller ikke, og det skal jeg ganske henstille. Dermed har jeg tillige omtalt Ændringsforslaget Numer 10. — Jeg kommer dernæst til det af mig stillede Ændringsforslag Numer 3 til § 5; det angaar Overgangen til de ny Lønningsbestemmelser. Jeg vil da gjøre opmærksom paa, at der ved Bispestolene for Liden finder tre Tilfælde Sted. De fleste af dem have intet Naadensaar, det er de 4; Bispestolene i Aalborg og Ribe have Naadensaar, hvilket er forskjelligt efter det Tidspunkt, da Ledigheden er indtraadt, hvad der f. Ex. har til Følge, at den nye i Aalborg ansatte Bisp slet ikke oppebærer nogen Lønning før efter 1ste April. Dernæst er der for Aarhus Bispestols Bedkommende det tredie Tilfælde, idet det i det Væsentlige gaar efter Reglerne for Præstefald. Sammen med Bispeembederne er der nævnt nogle Præsteembeder, idet nemlig Kapellanier pro loco ikke have noget Naadensaar. Nu hedder det altsaa, — jeg skal udførlig omtale dette, da det ikke var klart for den ærede Ordfører, — at for Bispestolene og de Præsteembeders Bedkommende, hvormed intet Naadensaar er forbundet, træde Lønningsbestemmelserne i Kraft ved første Ledighed, for andre Præsteembeders Bedkommende ved første Ledighed og efter Naadensaarets Udløb. Disse Bestemmelser angaaende Bispestolene maa læses i Forbindelse med Ændringsforslagene under Nr. 5 til § 17, idet det der er bestemt, at Naadensaaret overtages af Fonden til kirkelige Formaal for Aalborg og Ribe Bispestoles Bedkommende. Naar man følger det til, tror jeg, at det vil være klart, at Sagen vil komme i Orden; ved de Bestemmelser, jeg nu har foreslaet, vil altsaa, idet Naadensaaret i Aalborg og Ribe overtages af Fonden til kirkelige Formaal, Lønningsbestemmelserne strax kunne træde i Kraft for

Bispeembedernes Bedkommende. — Hermed skal jeg anbefale Ændringsforslagene.

Formanden: Den ærede Minister har taget sit Forslag under Nr. 1 til § 3 tilbage; maa jeg spørge om Noget optager det? (Ophold) Da dette ikke er Tilfældet, er det bortfaldet.

Carlsen: Der var nogle af den ærede Ministers Udtalelser, der foranledige mig til at udtale, hvorfor jeg ikke har kunnet afviescere ved Udtrykket „Fonden til kirkelige Formaal“, saaledes som det hedder i Lovforslaget. Jeg maatte jo snart se, at Udviklingen førte hen paa, at Folketirken ikke i den Grad blev en Fleralskirke, som den er for Diebliffet, og saa kunde der, naar man holdt sig til dette Udtryk, blive Spørgsmaal om, hvorvidt andre Kirker eller religiøse Samfund kunde faae Understøttelse af den Kirkefond, som man her tænker paa at denne, og det er efter min Opfattelse Noget, som jeg for min Del hverken principielt, eller naar jeg ser hen til de historiske Forhold, vil gaa ind paa. Jeg kan med fuldt Hjerte give den Understøttelse, man fra Statens Side kan give til Folketirken, som er den historisk nedarvede Kirke, og som, selv om den ikke eier disse Kirkemidler, — hvad jeg ikke vil paastaa, og hvad den i mine Tanker ikke gjør, — dog har et historisk Særkrav, ligesom den ved Grundloven har et bestemt grundlovmæssigt Krav paa at blive understøttet; men dersom ikke disse Forhold havde været tilstede, hverken historisk nedarvede, ikke heller denne Bestemmelse i Grundloven, vilde jeg paa ingen Maade og under ingen Omstændigheder kunne gaa ind paa at bruge saa store Midler til alle de optrædende anerkjendte Trossamfund i mit Fædreland. Jeg er af den Mening, at, naar Kirken ingen historisk Adkomst havde til disse Midler, maatte man langt hellere end at bruge dem til andre kirkelige Formaal anvende dem paa Dplysningens Sag. Jeg for min Del vilde altsaa under ingen Omstændigheder kunne gaa ind paa at lade Noget staa i en Lov, som kunde indeholde en saadan Tanke, eller, om det ikke indeholdt den, saa dog engang kunde bruges i den Retning.

W. Petersen: Den ærede Kultusminister forment, at jeg havde været for bevæget med Sensyn til Kjøbstæderne i denne Sag. Det er meget rart at høre, hvis jeg virkelig skulde have uret; men jeg vil tillade mig at spørge, om Forholdet nu ikke er det, at der til Kjøbstadpræsternes Lønning for Diebliffet hører Offer og Accidentser, og om det ikke er saa, at der til Landsbypræsternes Lønning hører Offer og Accidentser. Maa jeg da tillade mig at spørge: Er det ikke Meningen med nærværende Lov, at man vil ophæve Offer og Accidentser for Landsbymenighedernes Bedkommende eller for de Stats-